

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

همایون "باختریانی"

ششم اگست ۲۰۱۶

تصحیح، تنظیم و شرح لغات: خ. معروفی

دیوان

"عبدالله شهاب ترشیزی هروی"

۱۰۹

مُقَطَّعات

- ۱۰ -

این گنج خانه بین، که درو مار^۱ خازن است
صحنش تمام، آلت و اسباب دانش است
گر گویمش بهشت، مکن عیب کین سخن
از گونه گونه صورت فرخنده پیکرش
بر طـ،رف او ز جدول زر، خامه شهاب
ماری، که مبدع سخن از نطع، الکن است
طرفش همه عمارت و بُستان و گلشن است
از بوستان حور قصورش^۲ مبرهن است
طرح روان دلکش چرخ^۳ مُنَمَّن است
گـوئی سنان کشیده بیرحم دشمن است

تصویر و خط و نظم و نقوش هر چهار

بی دستیاری دیگری، بر من^۳ مُبَیِّن است

^۱ "خازن": (بر وزن "کامل") کلمه عربی و در معنای "خزانه دار"
^۲ "مبرهن": (به ضم اول و فتح دوم و سکون سوم و فتح چارم) کلمه عربی و اسم مفعول از مصدر "ابرهان" (باب افعال) در معنای "روشن و آشکارا" و "چیزی که با دلیل و برهان روشن شده باشد". در تداول دری افغانستان بر وزن "مسلسل" و "مشعشع" تلفظ گردد، که غلط است!!!
^۳ "مبین": (بر وزن "مدل" و "مکرر") کلمه عربی و اسم مفعول مصدر "تبیین" (باب "تفعیل") و در معنای "روشن و آشکارا"